

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnine in oznanila (insertate) prejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 273.

V Ljubljani, v torek 28. novembra 1893.

Letnik XXI.

Razdvojena slovenska delegacija.

Ko smo z Dunaja zvedeli, da se je razdvojila slovenska delegacija, rekli smo, da ta razdvoj obžalujemo, ker smo prepričani, da je razdvojena slovenska delegacija na Dunaju brez imena in brez pomena. Menili smo pa, da se je slovenska skupina poprej že dogovarjala z zastopniki nove vlade, ter da rezultat teh dogovorov ni zadovoljil poslancev, ki so izstopili, zadostoval pa poslanecem, ki so še ostali v klubu. Zaradi tega nismo dosedaj izrekli svoje sodbe o razkolu naših poslancev. Sedaj pa vemo, da se taki dogovori do sedaj še niso vršili in zato moramo izjaviti, da so slovenski secesionisti brez dejanskega povoda izstopili iz kluba, česar pa niso bili opravičeni storiti, ker so tedaj molčali, ko se je grof Hohenwart dogovarjal v ime celega Hohenwartovega kluba s Poljaki in levičarji.

Zato je naša sodba ta, da so se izstopivši poslanci prena glili, ko so se ločili brez aktualnega povoda ne le iz Hohenwartovega kluba, marvoč tudi od večine svojih slovenskih tovarišev.

Izstopivši poslanci skušajo opravičiti svoje ravnanje in objavljajo zato nastopno

Izjava.

Ko so početkom tega zasedanja podpisani zastopniki stopili v „klub konservativcev“ zajedno z drugimi zastopniki slovenskega in hrvatskega naroda, izjavili so složno, da pristopajo klubu, pridržujoč si svojo tesno medsebojno zvezo, trdno osvedočeni, da bode klub krepko podpiral njihova prizadevanja, katera idejo poglavitno na to, da Slovenci in Hrvatje dosežejo svojo narodno ravnopravnost.

Vrhu tega izjavili so hrvatski zastopniki pri oni priliki, da stopajo v klub nočejo kakor si bode preudicirati svojemu državnemu pravu, ter so pristavili, da se ne bodo držali vezane po klubovi disciplini v vpražanjih, katera bi se od katerekoli strani na to nanašala.

Ko se je začetkom leta 1892 pretresala v klubu trgovinska pogodba z Italijo, izjavili so isti, da si pridržujejo svobodno glasovanje o tem predmetu, ter da ob svojem času označijo svoje stališče. Če pa niso do zadnjega odloženja državnega zbora tega storili, zgodilo se je to jedino iz razloga, ker so se nadejali, da ona vlada, katera je opetovano naglašala, da stoji nad strankami, povoljno reši neka viseča narodna in gospodarska vprašanja, sprožena v dalmatinskem zboru na temelju pravice in zakona.

Z druge strani so pa bili vsi podpisani tega mnenja, da s tem, da ostanejo v klubu, zaprečijo, da bilevica prišla do oblasti, kar se je do neke mere tudi posrečilo.

Toda odkar se je predstavila državnemu zboru parlamentarna vlada, katera se nazivlje koalicijsko, čeravno v njej ni zastopanih 10 milijonov Slovanov; — odkar se mora ta vlada naslanjati na koalirane stranke, a podpisani se po svojem političnem osvedočenju s to koalicijo družiti ne morejo, ker vladni program nima nikakih ozirov na narodne težnje, izrecno naglašajoč, da morajo mirovati vsa velika politična vprašanja, torej tudi ono o narodni ravnopravnosti; z ozirom, da podpisani težé na to, da se rešijo po pravici vsa narodna vprašanja; — z ozirom, da so že odločili glasovati proti izjemnemu stanju v kraljevini Češki, katero hoče nova vlada vzdrževati, ker je smatrajo naperjeno proti češkemu narodu, koji jim je bratski na-

rod; — z ozirom, da hočejo i gledè drugih v vladnem programu navedenih vprašanj ohraniti si prosto roko, došli so do zaključka, da izstopijo iz kluba.

Ta zaključek izjavili so klubu dne 23. t. m. in ustanovili posebno slovensko-hrvatsko skupino, ter hočejo brez kakih ozirov pazljivo slediti vladnemu delovanju in temu nasproti vravnati svoje držanje. Ob jednem stopili so podpisani v dogovor z ostalimi hrvatskimi in slovenskimi zastopniki, ter se nadejajo, da se s časom tej skupini pridružijo še drugi zastopniki, da složno delujejo na parlamentarnem polju.

Da podpisani izstopijo iz parlamentarne večine, je naravna posledica njih zastopniških dolžnostij, ter jim bode iz istega razloga poglavitna zadača, čuvati in braniti pravice in koristi slovenskega in hrvatskega naroda, koje se osobito na Primorskem identificirajo s koristmi države. Potegovati se hočejo tudi za to, da se čim prej oživotvori združenje vseh slovanskih zastopnikov, kateri ne pripadajo koaliciji, v svrhu vzajemnega in odločnega delovanja za ravnopravnost in za pravice vseh slovanskih plemen.

Na Dunaju, 26. novembra 1893.

Dr. Klaić, dr. Ferjančič, dr. Bulat, dr. Gregorčič, Borčić, Alfred grof Coronini, dr. Gregorec; Šupuk, Kušar, Nabergoj.

Glede te izjave nam je pripomniti sledeče: Pred vsem povdarjamo, da se v izjavi preveč naglašajo interesi hrvatskih poslancev, ki so pri izstopivših slovensko-hrvatskih poslancih v manjšini, in premalo interesi slovenski, katerih zastopniki so v večini.

LISTEK.

Nova slika Slomšekova.

Iz Maribora, 26. novembra.

Slovenci se svojega največjega domoljuba, nesmrtnega Slomška, kaj radi spominjajo. Posebno na prelepem južnem Štajerju ne mine skoro nobena narodna svečanost, kjer se ime Slomšekovo ne bi z globoko hvaležnostjo in s plamtečim navdušenjem pozdravljalo. Kakor ponosnemu Rimljanu ime Quirites, tako je nam že samo ime Slomšek celo gêslo in neusahljiv vir junaškega poguma v narodnem delovanju.

A kje naj bi Slovenci svojega ljubljence Slomška bolj častili, kakor tu v Mariboru, kjer smo takorekoč častna straža njegovega slavnega groba; kjer obiskujemo cerkve, po katerih je mogočno donel njegov ognjevit apostolski glas v spodbudo in oživljenje jedino zveličavne sv. vere katoliške?

Da, tu imamo tudi čitalnico, mater vseh drugih, v kateri je on tako vneto zbiral Slovence, kakor skrbni oče svoje drage otroke, in v njih netil plamen narodne ljubezni v poučnih ali kratkočasnih, vselej pa izbornih govorih. Zato je mariborska čitalnica še sedaj — in gotovo bo vselej — vsa prešinjena odkritosrčne hvaležnosti do svojega Slomška.

V odborovi seji dne 7. februarija tega leta sklenilo se je, to hvaležnost zopet dejanjsko pokazati: naročiti namreč za tukajšnje čitalnico veliko Slomšekovo sliko, da bode Slomšek, ki je po svojem duhu sicer vedno v globini naših src, tudi v sliki vedno med nami navzoč. Odbor je takoj delo izročil akademiknemu slikarju g. Jos. Deklevi. In sedaj javimo slovenskemu svetu, da je slika že dogotovljena. Pri velikem koncertu pevskega zbora mariborske čitalnice v hôtelu „Nadvojvoda Ivan“ dne 10. decembra t. l. bode slovesno odkrita. Na svidenje takrat, vrli rojaki!

Ta Slomšekova slika bo dragocen biser naše čitalnice. V umetniškem oziru je res mojstersko dovršeno delo. Slomšek, v celotni postavi in naravni velikosti, stoji pred mizo, opiraje se z levico na knjige. Oblečen je v dražestno obleko škofovsko, ki vsakemu tako nepopisljivo imponuje. V desnico mu je slikar elegantno zavil zadnji del dolgega talara, kojega vijoličasta barva oči hipoma ljubko omami. Doli čez pas sega mu snežno-beli roket, rameni pa obdaja bel, sêmtertja v rumenkasto prehajajoč hermelin. Zlata verižica s krasnim križem se vije med njegovimi gubami. A glava, . . . kako srečno je to umetnik pogodil! Pogled jo od blizu ali daleč, povsod boš občudoval klasično dovršenost. Premnogim slikam, posebno pa obrazom, blizu niti ne smeš, ni jih moči spoznati, ker so posamezne poteze silno površne; a na tej sliki je i na obrazu vsaka črta in poteza z vso skrbjo in z le mogočo

natančnostjo izvedena. Obraz mu je resen; visoko čelo in genijalen pogled sta glavni priči plemenite znotranjosti: neupogljivega značaja in orjaškega veleuma.

Kolorit na sliki je jako živahen; barve se druga v drugo v blagodejni harmoniji izlivajo; strmi kontrasti nikjer ne žalijo očesa, čemur se pač umetnik tako težko ogne! „Samo glas jej manjka,“ bo dejal zvest opazovalec, tako krasno je slika umotvorjena. Mož, ki je imel še srečo, Slomška osebno poznati, je laskavo priznal, strmé v sliko zamišljen: „Ah, to je tisti Slomšek; zdi se mi, da stoji sam živ pred menoj!“ . . .

Mariborska čitalnica sme biti ponosna, da je s tem pridobila sliko slovenskega velikana, kakoršne gotovo v narodu nikjer ni. Čitalnični odbor je s to sliko položil dostojen dar na žrtvenik dolžne hvaležnosti do slavnega rojaka.

Kakšne misli bodo pač domoljube navdajale pred njo? To je naš Slomšek! Vi slovenski stariši, le uprite vânj oči in zvesto poslušajte, zdi se mi, da iz slike tudi vas resno opominja, kakor je binkoštni ponedeljek leta 1838 Korošce na Gospevetskem polju, rekoč: „Ravno v tim jeziki, ki so ga vas vaši ljubi starejši žebrati ino lepo marnvati učili, ste dolžni tudi vi svoje otroke učiti, zakaj hudobec je, ki svojih starih ne spoštuje . . . ino je kakor preoblečen vran od vseh zaničvan.“ — Vsi pa naj tu obljubijo pred njim z njegovimi zlatimi besedami:

Nadalje priznavajo hr v a t s k i zastopniki v tej izjavi sami, da so imeli gledé svojega državnega prava v Hohenwartovem klubu proste roke, da jih v tem oziru ni vezala klubova disciplina, jednako so imeli prosto roko Slovenci gledé narodnega vprašanja.

Torej za brambo narodne enakopravnosti so imeli izstopivši hrvatsko-slovenski poslanci prosto roko v klubu, torej nobene dolžnosti, pač pa podporo družih klubovih zaveznikov. Po izstopu ohranijo si proste roke, toda brez upanja na podporo dosedanjih zaveznikov. Bodo sedaj li mogli bolj uspešno braniti narodove pravice, to je jako veliko vprašanje in bati se je, da njih proste roke ne bodo de facto prazne roke.

Nadalje izjavljajo izstopivši hrvatsko-slovenski poslanci, da hočejo v družbi z drugimi slovanskimi poslanci vzajemno in odločno delovati za ravnopravnost in za pravice vseh slovanskih plemen. — To se prav lepo bere, toda dejanske razmere so pa popolno drugačne. Hrvatski zastopniki stojé na stališču hrvatskega državnega prava, jednako češki zastopniki, katerih omenjajo podpisani v svoji izjavi, na stališču češkega državnega prava. To se pravi: Vprašanje gledé enakopravnosti nima se razpravljati v državnem zboru na Dunaju, marveč v deželnih zastopih. Ako zmaga to načelo, razpravljalo in določevalo se bodo narodne pravice za Čehe v Pragi, za Hrvate v Zagrebu, za Slovence pa v deželnih zastopih v Ljubljani, v Gradcu, v Celovcu, v Gorici in v Trstu. Kako pa bode za Slovence razven Kranjske v teh zastopih izvedena narodna enakopravnost, to že sedaj lahko vemo. — Takih žrtev za slovenski narod zahtevati pač nima nikdo pravice, najmanj še zastopniki njegovi.

Z ozirom na sedanji politično-parlamentarni položaj pa je naše mnenje to-le: Načelno slovenski zastopniki v državnem zboru sedaj ne spadajo v koalicijo, ker vlada hoče vladati brez načelno. To je pa že veljalo tudi za Tsaffejevo vlado, v kateri so bili tudi nemško-liberalni ministri in katero je tudi podpirala levica. Gledé načela torej ni še le sedaj prišel povod izstopiti slovenskim poslancem iz vladne večine, marveč so imeli isti povod že pred 14 leti.

Vlada pa je izjavila, da se bode opirala na tri velike klube, iz katerih zastopnikov se je po parlamentarnem običaju osnovala. Jeden teh klubov je tudi Hohenwartov klub in del tega kluba so slovenski poslanci.

Dolžnost naših poslancev v teh razmerah bi bila ta, po vladni izjavi skupno posvetovati se ter po dogovoru vseh slovenskih poslancev izročiti načelniku kluba pogoje, pod katerimi so slovenski poslanci še nadalje pripravljeni ostati v Hohenwartovem klubu.

V teh pogojih bi bile našteje zahteve, katere vlada mora spolniti slovenskemu narodu, ako želi, da jo podpirajo njegovi zastopniki. Če bi bila

„Za pravico in resnico trdno stati
Hoč' mo tudi mi, da bode slavna naša mati! . . .“

* * *

Toda ne smem še skleniti teh vrstic. Nikar ne pozabimo njega, ki je to sliko tako izborno dovršil! Bodi mu vrlo zaslužno priznanje med slovenskim občinstvom, s čemur ga ob enem najtopleje vsem krogom priporočamo! Josip Dekleva, to je ime nadopolnemu narodnemu umetniku. Rojen leta 1860 v Zarečju v postojnskem okraju, dovršil je po petletnih študijah slikarsko akademijo v Benetkah. Pozneje podal se je v skalnato Dalmacijo ter je slikal v Zadru, Spljetu in Dubrovniku. Za časa avstrijske okupacije leta 1768 pridružil se je slovečemu Lanzerotti-ju; z njim je prepotoval celo Hercegovino ter marljivo risal in slikal črtice iz onih romantičnih krajev. Mojster Vergino vzel ga je leta 1879 na Ogersko; kjer se je na posestvih grofa Neugierda dve leti neumorno pečal s svojo stroko ter ustvaril marsikateri lep umotvor za Neugierdove vile. Za tem potoval je v samostan Št. Pavel na Koroškem, kjer je „in tempora“ slikal: „St. Pavel z okolico“ in „St. Blasian na Badenskem“. Pred štirimi leti nastanil se je tu v Mariburu, kjer slika in riše portrete, ki se mu vselej odlično posrečijo. S sliko Slomškovo zaslužil si je pa nevenljiv lovor-venec; še pozni rodovi bodo hvalili ta krasen plod slovenskega umetnika g. Jos. Deklevo!

Dr. Ant. Goričlján.

vlada izjavila, da v dogovorjenem času izvrši stavljene zahteve, bi bili slovenski poslanci od nove vlade več dosegli, nego so od poprejšnje, katero so podpirali toliko let, tedaj ne bi bili imeli vzroka izstopiti iz skupine, v kateri bi bili v danih razmerah najboljše zastopali koristi svojih volilcev. — Ako bi se bila pa vlada izjavila, da v sedanjem položaju ne more vstreči izraženim zahtevam slovenskih zastopnikov, tedaj pa bi bila dolžnost vseh poslancev izjaviti, da v teh razmerah ne morejo podpirati vlade, tedaj bi bil prišel trenotek, da bi bili vsi slovenski poslanci izstopili iz Hohenwartovega kluba.

To bi bila po našem mnenju častna in ob jednem praktična pot za naše poslance v teh okoliščinah. — Dasi pa je sedaj po izstopu šestere slovenskih poslancev ta pot manj uspehov obetujoča, vendar po našem mnenju to pot, ako je že niso, morajo nastopiti slovenski poslanci, ki so še v Hohenwartovem klubu — želeli bi seveda, da bi v tem pogledu sodelovali z njimi tudi izstopivši slovenski poslanci — kajti ako vlada tako tolmači svojo izjavo, kakor jo razlagajo nemško-liberalni listi, tedaj slovenskim zastopnikom ne bo izpolnila njih opravičenih zahtev in tedaj niti za trenotek slovenski poslanci ne morejo biti del vladne večine. Vsi slovenski poslanci naj složno storijo ta korak, ker prepričani smo, da bodo s tem najlepše zastopali koristi domovine!

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. novembra.

Demonstracije čeških dijakov. Sad mladočeškega delovanja se čuti pri dijakih. O dogodkih na češkem vseučilišču pri inštalaciji novega rektorja smo že poročali. Danes je pa nam omeniti o novem dogodku na češki politehnik. Sina novoboleslavskega župana Pavlovškega in nečaka poslanca Matuša sta k predavanju prišla v cilindrih in znaki staročeškega bralnega društva. Mladočeški dijaki so kar zdijvali, ko so zagledali omenjene znake. Vpijoč „hanba“ in „pereat“ so planili na nju in jima iztrgali s prsi društvena znaka. Mej tem izgredom je rektor prišel v dvorano in začelo se je vpisovanje. Ko je rektor poklical ime Pavlovšek, so dijaki zahruli zopet „hanba“ in „pereat“. Po dovršenem vpisovanju so pa po omenjenih ubogih dijakih pali s palicami in pestmi. Jeden jim je ubežal v rektorsko pisarno, drugega so pa pahnil dol po stopnicah in ga prav po mladočeški oliki vrgli skozi vrata. Sicer te pa mi takemu počenjanju ne čudimo. Če so stari mladočeški politiki razsajali na nedostojen način v deželnem zboru, zakaj bi si mladina ne privoščila takega veselja.

Razmere v poljskem klubu. Po volitvah klubovega načelnštva v poljskem klubu se je pokazalo, da so v klubu konservativci in liberalci skoro jednako močni. Zatorej ni pričakovati, da bi morda poljski klub bil v kako znatno oporo konservativcem proti levici. Največ bode posredoval mej levičarji in konservativci, ako se konservativni klub ohrani, kar pa sedaj še ni prav gotovo.

Klub dijakov. Lienbacher je bil te dni sklical tiste poslance, kateri ne pripadajo nobenemu klubu, da so se posvetovali, da bi osnovali svoj klub. K temu posvetovanju je prišlo tudi nekaj Mladočehov, kateri se menda v mladočeškem klubu dobro ne počutijo. Zbrali so se sploh bili jako različni elementi. Posvetovanje je dolgo trajalo ali vendar do kacega sporazumljenja gledé osnove posebnega kluba še niso prišli. V kratkem bodo imeli novo posvetovanje. Ker bode novi klub posebno branil parlamentarne pravice, priporočali so nekateri, naj se nova zveza poslancev imenuje klub za brambo ustavnih pravic.

Ogersko vseučilišče. Ogerska ima 2 vseučilišči, ali Mažari s tem niso zadovoljni. Radi bi imeli še tretje, ali vladi manjka denarja, da bi je osnovala. Minister je v zbornici priznal, da bi bilo želeto, da se osnuje ne le tretje, temveč tudi še četrto in peto vseučilišče, ali takoj je pa pristavil, da stvar ni tako nujna, da bi se več odložiti ne mogla.

Kaznovana vojaka, ker sta pri sv. maši stregla. V francoski zbornici je interpeloval poslanec L'Angle Beaumanoirs vojnega ministra, zakaj sta se kaznovala dva vojaka, ki sta pri maši v Toulonu stregla, ko je svobodno izvrševanje bogočastja zagotovljeno. Vojni minister je odgovoril da se vojaka nista kaznovala, ker sta pri sv. maši

stregla, temveč le zaradi tega, ker nista prosila dovoljenja. Polkovnik je torej pravilno ravnal, da jo je kaznoval. Ko je L'Angle Beaumanoirs utemeljeval svojo interpelacijo, je trgovski minister posmešljivo omenil, da je vera nekaterim le nekaka kupčija, s katero delajo dobičke. Ko je interpelant ga prijel za te besede, se je minister izgovarjal, da se je le hotel pošaliti. Interpelant mu je pa dobro povedal, da minister ni za to, da bi neslane šale uganjal. Ta dogodek je zopet pokazal, kakšni so ljudje, ki sedaj vladajo v katoliški Franciji.

Vojaštvo v Italiji. Vojni minister je predložil zbornici poročilo o stanju italijanske vojne sile. V miru ima Italija sedaj ravno toliko vojakov, kakor jih je imela pred dvema letoma. Za vojsko pa ima sedaj Italija milijon mož, dočim jih je leta 1891 imela samo 791.000 mož. Vojno je po sedanjem sistemu mogoče mobilizovati v šestih dneh. 50.000 novih pušk se je že razdelilo, 25.000 je še narejenih razdeliti. Slednji mesec se izdelala 11.000 pušk. Topničarji imajo devetcentimeterske tope iz dobre kovine in najnovejše sisteme. Trdnjavski topničarji dobili so 250 novih topov, ki nesó jako težke krogle. Utrdbe v Planinah in ob morju so v dobrem stanu. Poročilo tudi pojasnuje, kako je s preskrbovanjem in obleko vojne, koliko je raznih zalog. To poročilo predložil je minister, ker so se bile razširile razne neutemeljene govorice o nedostatku italijanske vojne sile, ki so vzbujale bojazen in nezadovoljnost. Zbornica je baje s poročilom zadovoljna.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. novembra.

(Imenovanje.) Poprejšnjega finančnega ministra dr. Steinbacha je imenoval presvetli cesar senatnim predsednikom najvišjega sodišča.

(Koncert „Glasbene Matice“.) „Glasbena Matice“ v Ljubljani priredi v nedeljo dne 3 decembra leta 1893 v redutni dvorani koncert pod vodstvom gospoda M. Hubada. — Pri koncertu sodelujejo: gdč. Eleonora Rihova, operna pevka; gg. Karol Hoffmeister, pijanist in učitelj „Glasbene Matice“; Karol Jeraj, vijolonist in učitelj „Glasbene Matice“; Cecil Vašiček, operni pevec; slavna godba c. in kr. pešpolka Leopold II. kralj Belgijcev št. 27.; pevski zbor in oddelek šolskega zbora „Glasbene Matice“. — Vspored priobčimo jutri.

(Društvo za krščansko umetnost.) Poroča se nam z Dolenjskega: Na kar smo tolikokrat opozarjali, kar smo tako željno pričakovali, to se ima v kratkem spolniti: društvo za krščansko umetnost se snuje v Ljubljani in dne 30. t. m. bode prvi osnovalni zbor. Padla je marsikatera rezka beseda, ker se je osnovanje tega od I. slov. katol. shoda obetanega društva odkladalo. Zlasti so umetniki naši težko nanj čakali. A mislili smo si: bolje prečudno in počasi, nego nepremišljeno in tje v en dan. — Treba torej slišati prej pro in contra, potem naj se še-le zida na trdni podlagi. Vsekako nam je bilo pa jamstvo, da se snuje to društvo, ime g. kanonika Janeza Flisa, veččaka v cerkveni umetnosti in govornika v tej zadevi na I. slov. katol. shodu. Za danes naj zabeležimo o napominanem društvu le sledeče: 1. Društvo za krščansko umetnost je za nas Slovence kulturno-historične važnosti. Ko bi prvi katoliški shod nič drugega dobrega ne storil, nego da nam je oživil to društvo, zasluži, da ga vpišemo z zlatimi črkami v zgodovino slovenskega naroda. S tem društvom dobila bo naša cerkvena umetnost trdno zaslonbo, jednotno vodstvo, pametno nadzorstvo in pravično nepristransko kritiko o izdelkih naših cerkvenih umetnikov. Več očíj več vidi. To bode pa pomagalo, da bodo izdelki naših umetnikov res to, kar morajo biti, namreč umetniški izdelki. To društvo bode torej vplivalo, da se bodo po naših cerkvah in drugod stavili umotvori slovenskega dlana in uma, ki bodo tudi poznejšim rodovom pričali o naši umetniški delavnosti in nardarjenosti. 2. Je to društvo velike važnosti za naše slovenske umetnike same. Kajti pri tem društvu nahajali bodo sveta in dela. To društvo preskrbovalo jim bode po zmožnosti umetnikov in kakovosti njihovih izdelkov tudi potrebnega dela doma. Upamo namreč, da se bode to društvo držalo gesla: „svoji k svojim“. 3. Je to društvo velike važnosti za vse one, ki si naročajo umetnih izdelkov bodisi te ali one vrste. Vsi ti bodo dobivali potrebne nasvete in navodila pri napominanem društvu, in ne bo se jim treba bati grde prevare, katera se jim je sedaj čestokrat pripetila po naročevanju tujih izdelkov.

Še bi kako zapisali, a ne zdi se nam potreba, ker bode itak skoro gotovo dana prilika, v četrtek popoldne ob 4. uri v prostorih katoliške družbe na Starem trgu, ziniti še marsikatero besedo o društvu za krščansko umetnost. Upamo, da bomo mogli takrat mnogim prijateljem cerkvene umetnosti stisniti prijazno roko. Liga + 78.

(Dolenjske železnice.) Tovorni promet na prôgi Ljubljana-Kočevje se je po novem dne 16. t. m. v veljavo stopivšem znižanem tarifu za tovrno blago, znatno pomnožil in oživil, in se pričakuje da bode železnica odslej v tem oziru vseskozi ugodno vspevala, zlasti pa, kar se tiče trgovine z lesom. Omenjena tarifa veljala bode tudi na progi Grosuplje-Straza. — Na tej prôgi so vsled palega snega zdaj nekatera dela zaustavljena, le posipanje prôge se bode po možnosti nadaljevalo.

(Celovski mestni odbor pa slovenščina.) Iz Celovca, dne 27. novembra. Nova sapa, ki pod novim koalicijskim ministerstvom veje z Dunaja, dokaj dobro ugaja našim ultra-Nemcem. Oni, ki so se toliko kujali Taaffejevemu ministerstvu, upajo trdno, da pojde nemška pšenica pod knezom Windischgrätzom in njegovo prvo oporo pl. Plenerjem v klasje. Zato nemški kliki zopet raste pogum, in dasi se Nemcem pod Taaffejevo vlado niti za las niso prikrajšale njih pravice, dasi Slovenci še dolgo niso dosegli postavnih svojih pravic, upajo naši nasprotniki, da se pod koalicijsko vlado zopet hujše pritiska Slovence ob steno, da se nam odvzame še mrvice pravic, katere smo si morali, dasi so nam zajamčene po postavi, priboriti še le z dolgimi, trpkimi borbami. — Dano mu priliko hoče uporabiti zlasti slavni celovski mestni odbor, — slaven zlasti po svoji mržnji do vsega, kar se zove slovensko. Pravni odsek tega odbora predložil je v zadnji odborovi seji dne 21. t. m. načrt novega mestnega statuta. Po tem novem statutu se ima število mestnih odbornikov povišati od 21 na 30. Določuje se dalje, da je uradni in poslovni jezik za mestni magistrat in odbor izključno le nemški. Zato se imajo slovenskim vlogam priložiti nemške prestave in so pri posvetovanju le te prestave morda jne. — Tako označujejo novi statut „Fr. St.“ O vseh drugih podrobnostih in določbah pa modro molé. To določbo smatrajo torej za najnovejšo, najpomembnejšo vsega statuta. Jako značilno je to za naše matadorje čistega lažiliberalizma, katerim je blagor meščanstva deveta briga. Da se le nemškutari in ponemčuje, pa so srečni in zadovoljni! — Celovski mestni odbor mora sedaj sprejemati in slovenski (!) reševati tudi slovenske vloge. Tako se je dognilo po dolgi pravdi, katero je imelo z mestnimi očeti naše slovensko katol. polit. društvo. To postavno določbo hočejo mestni odborniki kratkomalo razveljaviti z novim statutom. Upajmo in borujmo se, da se jim nakana ne posreči, da ostane taka nezakonita določba le nekaterih nemških prenapetnežev „pium desiderium!“ —p.

(Izpred porotnega sodišča.) Včeraj je bila obsojena 45letna Marija Krašna na 18 mesecev težke ječe, poostrene vsak mesec s postom, ker je dne 1. oktobra t. l. možu svoje tete, Lorencu Šemrču ukradla 4500 gld. — 19letni Anton Blažič iz Zgor. Pirnič je dobil 6 let težke ječe, poostrene z mesečnim postom in trdim ležiščem dne 17. sept., ker je ta dan zaklal Luko Petača iz Spodnjih Pirnič. — 60letni Valentin Podobnik je dobil 8 mesecev ostrega zapora, ker so porotniki spoznali, da A. Kamina sicer ni imel namena umoriti, temveč da je le prekoračil mejo samoobrambe.

(Novo obrtno nadaljevalno šolo) je dovolilo c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje v Ribnici. Obiskovalo jo bode do 80 učencev, med njimi kacic 40 rokodelskih učencev.

(„Gorotan“.) prvo slovensko pevsko društvo na Koroškem v Šmihelu nad Pliberkom, imel je v sredo dne 22. t. m. pri Šercerju v Šmihelu svoj ustanovni zbor. Dasi je bil delavnik, prihitelo je v Šmihel nepričakovano lepo število slovenskih množ, zlasti slovenskih kmetov. Prihiteli so dragi gostje tudi iz oddaljenih krajev, in zastopan je bil Celovec, zgornji Rož, Črna itd. Častno je bila, kakor vselej, zastopava č. duhovščina. Prihiteli so rodoljubi, da počasté, a tudi izpodbudé prvo slovensko pevsko društvo koroško, „Gorotan“. Veliko zanimanje za mlado društvo nam kaže, kako potrebno je bilo pevsko društvo slovensko za Koroško. Radujemo se torej tega novega po-

java na narodnem polju koroških Slovencev tudi mi, ter od srca želimo, da „Gorotan“ prav čvrsto napreduje ter marljivo goji milo pesem slovensko! — Po točno odpetem društvenem geslu: „Da Slovenec še živi, — Mila pesem nas uči, — Ki jo peva Gorotan, — Dvigajoč se spet na dan!“, katero je vglasbil g. dr. Ipavec, stopil je na oder g. občinski tajnik Filip Kandut, ki je s prisrčnimi besedami pozdravil došle goste in poljudno pojasnil društveni namen in pomen. Obširneje je spretni govornik zlasti pojasnil kako, zakaj, kedaj se je rodil „Gorotan“. Kakor znano, prepovedali so letošnjo pomlad višji krogi izlet „Sokolov“ na koroška tla. Vrli rodoljubi šmihelski odzvali so se temu pritisku s tem, da so osnovali „Gorotan“. — Zatem so pevci prav lepo in dobro izvajali posamezne točke obširnega sporeda. Čudili so se udeleženci le, kako se je bilo pevcem, večinoma prostim delavcem, mogoče v kratkem času svoji nalogi se tako priučiti. Vspeh tega prvega nastopa nam daje najboljše nade za bodočnost! Pele so se skladbe Ozbiča, Nedveda, dr. Ipavca, A. Hajdriha in drugih. Posebno so ugajali še narodni spevi. Petje je vodil spretno g. Hanin. Velika zasluga, da je že prvi zbor mladega društva tako lepo vspel, gre tudi bl. gospej Lendovškovi, ki je z izbornim svojim petjem navzoče kar očarala. — Med točkami vršili so se navduševalni govori in napitnice. Govorili so med drugim gg.: Kandut, Lenc, Ražun, Šumah, Ozbič itd. Došlo je tudi več pismenih in brzobjavnih pozdravov. — „Gorotan“, ki je tako čvrsto ter odločno stopil na dan, želimo najlepših vspehov za bodočnost, da z milo slovensko pesnijo svetu dokazuje, kar veli društveno geslo, „da Slovenec še živi!“ Crescat, floreat!

(Nova pošta v Turjaku.) 1. decembra t. l. odpre se v Turjaku v okraju kočevskem nov poštni urad, ki bode imel vsak dan jedenkratno zvezo s poštnim uradom v Velikih Laščah.

(Na Št. Urški gori,) dne 25. novembra. Ko so se pred tremi dnevi na naši gori bujno razcvitale dišeče in pasje vijolice (*Viola odorata et canina*), petoprstnik (*Potentilla verna*), jagodnjek (*Fragaria vesia*), njivski jetičnik (*Veronica agrestis*), rigeleci ali male marjetice (*Bellis perennis*) in še razne druge cvetice, so nam je včeraj po noči in po dnevu nasulo snega pol metra na debelo, ki bo gotovo obležal. Huda bo letos predla ljudem za nastelj, s katero sa prej, dokler je bilo ugodno vreme za to, niso mogli oskrbeti, ker listje ni hotelo raz dreves. Naj še pripomnim, da pripotec ali trpotec nima latinskega imena Polygonum, ali kakor je napačno natisnjeno v „Slovenec“ št. 264, Polygonium aviculare, temveč Plantago, in katerega očka Kneipp priporoča za zdravilo, je brž ko ne Pl. media. Polygonium aviculare in vse kaj drugega, je nadležen plevel, dreselj, ki ima težko kako zdravilno moč v sebi.

(Pri Sv. Trojici pri Moravčah) so čutili 24. t. m. ob 11. uri po noči močan, od severa proti jugu, par sekund trajajoč potres.

(V Kočevju) zgradila sta se v novjšem času dva imenitna zavoda: misijonska hiša in sirotišnica. Prva je že dovršena ter se bode izročila č. gg. misijonarjem, kakor hitro bode zadostna svota za sustentacijo nabrana. Sirotišnica sicer še ni dovršena, vendar pa njena polovica zunaj in znotraj toliko zgotovljena, da se zavod z božjo pomočjo vsaj deloma otvori že prihodnjo spomlad. Najbolj občutljivo je sedaj pomanjkanje primerne kapelice, v kateri bodo sirote molile za svoje dobrotnike. Naj se krščanski ljubezni posreči postaviti še to svetišče božje!

(Za izvažanje snega) izplačala je mestna obljubljska prvi teden 290 gld.

(Z Reke.) Mažarski trgovinski minister je odločil 1,300.000 gld. iz erarija za nove magacine v Reki. On je celó mislil žrtvovati za reško pristanišče 12,700.000 gld., pa tega niso dovolili poslanci. Minister tudi misli znižati takse za barke, katere od daleč prihajajo v Reko. Tudi misli napraviti v Reki ladijodelnico, v kateri se ne bodo le popravljali stari brodovi, temveč tudi napravljali novi veliki brodovi.

(Krmišče za prešiče v Vodmatu), katero je zgradil tukajšnji trgovec g. E. Predovič, obsega to jesen nad tristo glav. Uspehi tega krmljenja so prav povoljni, in lepi eksemplari prascev, ki se tu pitajo, gredo za lep denar v Trst, na Laško in dr.

(Aurove svetilke), katerih razsvetljava se je za poskušnjo vpeljala najprej po mestnem trgu, bodo

se, kakor čujemo, uvedle tudi po družih večjih ulicah in cestah v Ljubljani.

(Pojasnilo.) Gledé na našo oceno nedeljske predstave „Zmešnjava nad zmešnjavo“ javi nam intendant dramatičnega društva, da je igralec g. Lovšin obolel in da je g. Borštnik v zadnjem hipu prevzel vlogo, katere sevéda vsled tega ni mogel tako točno izvršiti, kakor je sicer njegova navada.

Društva.

(Katoliškemu podpornemu društvu v Celju) za vzdrževanje dekliške šole č. šolskih sester so nadalje darovali oziroma letnino plačali sledeči p. n. č. gg. udje: Premilostljivi g. knez i škof Michael 25 gld. Posojilnica v Mozirju 25 gld. Bančigaj Anton, m. kapl. v Celju 5 gld. Marzidolšek Jak., c. in kr. vojni kapl. 5 gld. Kalin Fr. žup. v pokoju, Rajhenburg 20 gld. Neimenovani iz Celja 3 gld. Zupan Jos., posest v Gabuinih, 2 gld. Sernee Jož. dr., daroval 9 gld. Šah Karol, posest v Liscah 2 gld. Par Valentin, župnik v Gotovljah 3 gld. Več skupaj 2 gld. 16 kr. — Bog povrni obilno vsem dobrotnikom.

50.000 goldinarjev je glavni dobitek velike inomoške 50krajcarske loterije. Častite čitatelje opozarjamo, da je žrebanje nepreklicno 6. dec. 1893.

Telegrami.

Dunaj, 28. novembra. Vlada je predložila načrte zakonov za knjižice gorskih kažipotov in legitimacije nosačev, potem o pooblaščenju prodati nepremične predmete v vkupni vrednosti 500.000 gld. in obložene s servituti v najvišjem znesku 300.000 gld., ki so sedaj v uporabi vojaške uprave, naposled o pooblaščenju za prodajo vojašnice za pešce v Novem mestu in oskrbovalnega skladišča v Beljaku. Potem se nadaljuje generalna debata o podpori trgovskega brodovja. Trgovski minister Wurmbrand je izjavil, da rad zastopa predlogo odličnega prednika svojega in želi, da Trst postane trgovski emporij, kakeršen bi moral biti. Zagovarja, da se zgradi mnogo železnih ladij in parnikov namesto jadernic, tudi Spljet naj dobi zaželeni pomen kot dalmatinsko pristanišče. Nadeja se, da zbornica pri gospodarskih vprašanjih ne bode gledala na strankarsko stališče, temveč na javni blagor. (Živahno odobranje.)

Sredec, 27. novembra. Vlak s truplom Hartenau-ovim je prišel včeraj ob štirih popoldne v Sofijo. Ko je vlak prišel na koldvor, je godba zaigrala žalostinko. Knez Ferdinand je v velikem spremstvu sprejel pokojnikova brata in več drugih visokih oseb, ki so se pripeljale. Prihod vlaka je tudi pozdravljalo streljanje iz topov. Ko se je krsta položila na voz, je Stambolov imel jako ganljiv govor. Potem se je sprevod pomikal v določenem redu. Naroda je bilo silno veliko. Na tisoče so jih pripeljali posebni vlaki z dežele. Vreme je bilo lepo. Pogreb je bil velikansk, impozantna izjava narodne hvaležnosti.

Bukarest, 27. novembra. Kralj je otvoril parlament v prisotnosti prestolonaslednika in diplomatov. V prestolnem govoru se omenja rojstvo sina prestolonaslednikovega, kar bode okrepčalo vezi simpatij mej kraljevo dinastijo in deželo. Ker ni nevarnosti za mir, se Rumunija lahko razvija. Finančni položaj je ugoden, kar je zbornica pozdravila z veseljem.

Berolin, 27. novembra. Iz Orleans-a je došel državnemu kancelarju peklenski stroj v podobi lesene omarice. K sreči je slučajno neki pobočnik spoznal, kaj je, in se je potem stroj naredil neškodljiv.

Tuji.

26. novembra.

Pri *Maltcu*: Mayer, Schönmann, Gerstenbeizer, Bureke, Enterlin, Schink, Braun, trgoval, z Dunaja. — Herzig iz Plana. — Kochler, trgovec, iz Solnograda. — Kunody iz Budimpešte.

Pri *Stonu*: Frankl, Ullrich, Halla, Müttler z Dunaja. — Weiss iz Pečuha. — Glanzmann iz Trsta. — Fürst iz Grada. — Staré iz Mengša. — pl. Meyer, stotnik, s soprogo, iz Celoveca. — Wassner iz Logatca. — Brezinjak iz Huma. — Rogina iz Novega Mesta.

Pri **bavarskem dvoru**: Hutter iz Klinje Vasi. — Hoischer iz Idrije. — Fraydl, rudniški uradnik, iz Kočevja.
 Pri **Južnem kolodvoru**: Jurij Hunger z Dunaja. — Anton Flies z Vrhnike.
 Pri **avstrijskem caru**: Pečnik s Krškega. — Kraker iz Kočevja.

Tržne cene v Ljubljani

dne 25. novembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	7 55	Speh povejen, kgr.	64
Rež.	6	Surovo maslo,	82
Ječmen,	6	Jajce, jedno	36
Oves,	6 70	Mleko, liter	10
Ajda,	8	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	5 60	Telečje	55
Koruza,	5 90	Svinjsko	56
Krompir,	2 14	Koštrunovo	36
Leča, bklf.	13	Pišnec	35
Grah,	12	Golob	16
Fižol,	9	Seno, 100 kgr.	3 57
Maslo, kgr.	1	Slama,	2 57
Mast,	68	Drva trda, 4 kub. mtr.	7
Speh sveč.	58	" mehka,	5

Stanje avstro-ogerske banke

dné 23. novembra 1893.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovec v prometu	gld.	kr.
Kovinski zaklad	468.367.000	(— 9.655.000)
Listnica	277.507.000	(— 274.000)
Lombard	169.742.000	(— 14.756.000)
Davka prosta bančna rezerva	27.344.000	(— 2.014.000)
Državnih bankovcev v prometu	34.414.000	(+ 17.457.000)
	371.911.000	(+ 7.926.000)

Poslano.

Ker „Slov. Narod“ stvar gledé preiskave na ljubljanski gimnaziji tendenciozno zavija in dan na dan to stvar odijozno zasukava, zdi se mi potrebno, da so o zadevi poučeni tudi čitatelji „Slovenca“. Zato tukaj objavim stvaren popravek, katerega je objavil tudi „Slov. Narod“. Iz tega popravka pač vsakdo vidi, da so razmere na tukajšnji gimnaziji jako žalostne in da je bilo treba odločnega koraka, ker niti pritožbe po listih niso nič pomagale. — S svojo vlogo hotel sem oblastva opozoriti, naj stvar preiščejo in dijake po potrebi posvaré. Nisem pa nameraval, kakemu dijaku škodovati, in to tem manj, ker so dijaki zašli na tako žalostna pota le zapeljani deloma po radikalnih listih, deloma po takih, o katerih bi bilo najmanj pričakovati. — Popravek se glasi:

Slavno vredništvo „Slov. Naroda“!

Z ozirom na uvodni članek z dne 11. novembra t. l., objavljen v „Slov. Narodu“ z nadpisom „Vohune vzgajajo“ — želim, da z ozirom na § 19. tiskovnega zakona sprejmete nastopni stvarni popravek:

Ni res, da bi bil jaz — interpret volje Izveličarjeve — nedoraslo gimnazijsko mladino vpregel v jarem najpodlejšega vohunstva zoper učitelja in učenca; res pa je, da sem jaz nekoliko dijakov podpiral s tem, da sem jim preskrbel zajutrek ali ve-

čerjo, z doneski nekoliko pripomogel k stanovanju ali za šolnino itd. — za kar pa, kakor znano, dijakov ni potreba vabiti — in to ne le — „zlasti odkar je ob priliki katoliškega shoda srečna streha šentpeterskega župnišča krila in varovala truplo proroka goriškega“ — ampak od onega časa, ko sem se v župnišču šentpeterskem naselil.

Ni res, da sem imel čez par mesecev ali kadar si bodi v vsakem razredu višje gimnazije jednega ali tudi po več zaupnih, od mene podpiranih, mladih prijateljev, res pa je, da razven jednega nobenega višjegimnazijca nisem podpiral.

Dalje ni res, da sem jaz od koga podpiranih zahteval, naj pazijo, kaj izpregovori v šoli ta ali oni učitelj in kaj pred šolo, doma ali pa celó v nedeljo v gostilni in v veseli družbi ta ali oni součeneec; torej tudi ni res, da bi bili kaki od mene izbrani dijaki vestno izpolnjevali svojo skromno prijateljsko dolžnost, Eržen pa potem vestno zapisaval, kar se mu je zdelo vredno zapisati.

Ni res, da so se dijaški moji prijatelji in zaupni možje združili v posebno ligo, pred katere „nadzorstvom“ niso bili več varni dijaki niti v šoli niti doma, niti v najožjem dozdevnem prijateljskem krogu — res pa je, da jaz kake lige, v kateri bi bil z dijaki, ne poznam. Res je dalje, da so skušali nekateri prizadeti dijaki svojim tovarišem, kateri so se bili brezvernemu dijaškemu postopanju uprli, pridevek „sveta liga“ na vrat obesiti.

Res je, da mlad človek v občevanju z dozdevnimi iskrenimi prijatelji in sošolci ne položi na zlato tehtnico vsake besede, predno jo izpregovori, res je tudi, da jaz to vem izza lastnih mladih let še zdaj in torej je res, da tudi jaz ne polagam na zlato tehtnico vsake besede, katero mlad človek v občevanju s temi ali onimi spregovori. In zategadelj ni res, da sem imel jaz dosti zabeležiti — neumnostij! Pač pa je res, da denem na tehtnico sistematično žaljenje vere, zaničevanje in vsakeršno grdenje cerkvenih poglavarjev, bogokletja — zlasti, ako se večkrat ponavljajo — najgrša obrekovanja bodisi cerkvenih dostojanstvenikov ali nižjih duhovnov, sploh vsako zločinsko počenjejanje. — Ni res, da bi bil kdo mojih tako imenovanih prijateljev „nezanesljivim“ učiteljem o tej ali oni teoriji stavil kako naivno vprašanje. Tudi ni res, da bi bilo šlo tako nekaj semestrov.

Dalje ni res, da bi bil jaz pred kratkim vložil pri c. kr. dež. šolskem svetu neko „debelo ovadbo“ — res pa je, da sem vložil v drugi polovici oktobra pritožbo. Gledé te pritožbe pa ni res, da obsega bajé vso vsebino vestnih raportov mojih mladih gimnazijskih prijateljev zoper lastne sošolce, bivše in sedanje, res pa je, da se je to pričelo v meščanskih krogih, kjer gre iskati prvotnega vzroka in vira omenjeni pritožbi. Res je, da sem dalje vprašal z vednostjo in dovoljenjem starišev nekoliko dijakov — ne od mene podpiranih — o povedanih žalostnih dogodkih zato, da sem dobil zanesljivo gotovost.

Ni res, da bi bila od moje strani slična ovadba prišla tudi neposredno na naučno ministerstvo, res je pa, da sem dosloven prepis svojega spisa poslal ob jednem tudi visokočastitemu knezoškofiškemu ordinarijatu ljubljanskemu. — Ni res, da igrajo v „ovadbi plemenitega gosp. Eržena“ posebno veliko vlogo „framazoni“, res pa je, da se na dveh krajih omenjata fakta, da se je v dveh višjih gimnazijskih razredih prostomavtarska družba hvalila, oziroma,

da so se gimnazijski mladini napačni pojmi o rečeni, pri nas nedovoljeni družbi, vcepavali. Od „rebeljona“, s katero besedo se je bajé nek dijak od vesele družbe poslovil, ne stoji nič v moji pritožbi; res pa je, da stoji v moji pritožbi beseda, s katero je neki dijak imenoval Odršenika z najgršim imenom, ki se daje nezakonskim otrokom — res je, da stoji v moji pritožbi beseda, ki dokazuje, da sta dva dijaka javno tajila eksistenco Božjo; res je, da v moji pritožbi stojijo besede, s katerimi je dijak zaničeval Presveto Trojico, in dalje besede, s katerimi je drug dijak cinično - zaničljivo govoril o svetem Očetu Leonu XIII.; res je dalje, da stojé v moji pritožbi besede, s katerimi so dijaki očitali našemu najvišjemu cerkvenemu dostojanstveniku najgrša nemoralna dejanja. Res je torej, da je vsa stvar žalostna, da žalostneja biti ne more; toda ni res, da bi bila žalostna radi tega, ker sem jo jaz naznanil, ampak res je, da je žalostna sama na sebi. —

Ni res, da bi v „takem nepoklicanem umešavanju v interne šolske zadeve“, kakoršno se tu mene tiče, ležala neka brezkončna impertinentnost, res pa je, da tukaj ni nobene brezkončne impertinentnosti, ker je res, da je šola očitna naprava vsega ljudstva.

Ni res, da sem si v svesti, da je ovadba zlasti proti „nezanesljivim“ profesorjem vseskozi neosnovana, nasprotno je res, da je vseskozi osnovana, kajti res je, da se na ljubljanski višji gimnaziji uči, da živali mislijo in sklepajo, s čemur se dokazuje darvinizem; res je, da se s šolske katedre zanikuje primat rimske stolice, da se porogljivo govori o rimskih papežih, da se hvali dvboj, opravičuje samomor, torej je res, da je moja pritožba proti nekaterim profesorjem vseskozi osnovana. Ni res, da bi jaz rek „Semper aliquid haeret“ kdaj izkoriščal, torej tudi ni res, da sem jaz ali kdo drugi, ki ga Vi pod mojim inspiratorjem razumevate, vedel njegovo moč ceniti.

Po predstoječem pojasnilu dalje ni res, da sem jaz pod krinko verske gorečnosti jel ucepiti nedorasli mladini strup najgrše človeške strasti — vohunstva. Ni res, da kaplan Eržen ne postopa na lastno pest, torej tudi ni res, da je jasno kot beli dan, da je izvrševal le povelje višjega faktorja, organizujoč, kakor pravite, četo nedoraslih vohunov itd., res je pa, da sem postopal pa lastnem nagibu in prepričanju brez povelja višjega faktorja.

Po predstoječem pojasnilu ni res, da bi bilo moje početje tolovajstvo poštenja proti časti kate-regakoli, tudi ni res, da je kaplan šentpeterski gotov, da bo vsaj deset prednikov preskočil, kadar bo šlo za posebno mastno službo, ker je res, da se za tolovajstva v ljubljanski škofiji ne oddajajo mastne službe.

V Ljubljani, 20. novembra 1893.

Val. Eržen.

Na prodaj je 90 om. visok križev pot

z ličnim okvirom vred. popolno izgotovljen, za nizko ceno

65 goldinarjev.

FR. TOMAN,

podobar in pozlatar, 582 6-1

v Ljubljani, sv. Petra cesta šte. 4.

St. 22.465.

Razglas

583 3-1

Da se zagotovi hrana in pripraga odgnancem pri odgonski postaji v Ljubljani za 1894. leto, vršila se bode v sredo dné 6. decembra t. l. od 10-12. ure dopoldne pri tukajšnjem uradu

minuendo licitacija.

K tej licitaciji vabijo se podvzetniki s pristavkom, da je udeležiteljem 50 goldinarjev varščine položiti.

Magistrat ljubljanski kot odgonska postaja,

dné 24. novembra 1893.

Dunajska borza.

Dne 28. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 30 kr.
Šrebrna renta 5%, 16% davka	97 „ 15 „
Zlata renta 4%, davka prosta	117 „ 70 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 „ 20 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	995 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	341 „ 25 „
London, 10 funtov strl.	124 „ 45 „
Napoleonador (20 fr.)	9 „ 92 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 93 „
Nemških mark 100	61 „ 20 „

Dne 27. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 57 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 „ 15 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	144 „ 50 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160 „ 50 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197 „ — „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „ 40 „
4% kranjsko deželno posojilo	98 „ — „
Kreditne srečke, 100 gld.	197 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	68 „ 50 „

4% srečke dunajske parobrodne družbe	138 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „ 35 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	70 „ — „
Windischgrazove srečke, 20 gld.	60 „ — „
Ljubljanske srečke	24 „ 25 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 „ — „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2870 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103 „ 75 „
Papirnih rubeljev 100	131 „ 95 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.